

POSTANOWIENIE

Dnia 27 czerwca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Gierszon

w sprawie **A. G. i R. G.**

oskarżonych z art. 286 § 1 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 27 czerwca 2024 r.,

wniosku obrońców oskarżonych

o wyłączenie sędziego Sądu Najwyższego Pawła Kołodziejskiego

od udziału w sprawie III KS 32/24,

na podstawie art. 42 § 4 zdanie pierwsze k.p.k. w zw. z art. 41 § 1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

**wyłączyć sędziego Sądu Najwyższego Pawła Kołodziejskiego
od udziału w sprawie o sygn. akt III KS 32/24.**

UZASADNIENIE

Zarządzeniem Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracą Izby Karnej, do rozpoznania sprawy o sygn. akt III KS 32/24 został wyznaczony sędzia Sądu Najwyższego Paweł Kołodziejski. W dniach 7 czerwca 2024 r. do Sądu Najwyższego wpłynął wniosek obrońców oskarżonych o wyłączenie SSN Pawła Kołodziejskiego od udziału we wskazanej sprawie ze względu na uzasadnione wątpliwości co do bezstronności sędziego, wynikające z faktu, iż ukształtowanie procedury powołania Pana Sędziego Pawła Kołodziejskiego na stanowisko Sędziego Sądu Najwyższego, dokonanego na podstawie postanowienia

Prezydenta RP z dnia 7 marca 2022 r. w wyniku rekomendacji wydanej przez Krajową Radę Sądownictwa w składzie określonym ustawą z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r., poz. 3) prowadzi do powstania po jego stronie domniemania braku instytucjonalnych gwarancji niezawisłości i bezstronności. W obszernym uzasadnieniu wniosku zawarto rozważania dotyczące orzecznictwa Sądu Najwyższego i trybunałów europejskich oraz wyrażono pogląd, iż Sąd Najwyższy w składzie z SSN Pawłem Kołodziejskim nie spełnia standardów niezawisłości i bezstronności w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji RP, art. 47 Karty Praw Podstawowych UE oraz art. 6 ust. 1 Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wnioski zasługują na uwzględnienie.

Jest bezsporne, że sędzia Paweł Kołodziejski został powołany na stanowisko sędziego Sądu Najwyższego na podstawie postanowienia Prezydenta RP z dnia 7 marca 2022 r. w wyniku rekomendacji wydanej przez Krajową Radę Sądownictwa w składzie określonym ustawą z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw. Wadliwość tej procedury wykazana została w uchwałach trzech połączony IZB: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r. (BSA I-4110-1/20 oraz składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22).

Przepis art. 41 § 1 k.p.k. jest jednym z elementów chroniących prawo strony do niezależnego i bezstronnego sądu, co oznacza, że musi być on wykładany w ten sposób, aby gwarantować stronie prawo do rozpoznania sprawy przez niezależny i bezstronny sąd ustanowiony ustawą. W ramach kontroli tego prawa trzeba mieć na uwadze, czy rozpoznanie sprawy przez określonego sędziego będzie stanowiło o realizacji standardu niezależności i bezstronności gwarantowanego art. 45 ust. 1 Konstytucji RP, art. 6 ust. EKPC i art. 47 Karty Praw Podstawowych (por. postanowienie SN z dnia 13 października 2021 r., II KO 30/21). W sytuacji złożenia wniosku o wyłączenie jest oczywiste, że strona dostrzega wady w procedurze powołania na stanowisko sędziego SN Pawła Kołodziejskiego, które będą

prowadzić do naruszenia standardu z art. 6 ust. 1 EKPC, gdyby w składzie rozstrzygającym sprawę zasiadał ten sędzia. Taka konkluzja wynika wyroku ETPC z dnia 22 lipca 2021 r. w sprawie Reczkowicz przeciwko Polsce oraz innych orzeczeń trybunałów europejskich. Każdy polski sąd jest związany dokonaną przez ETPC wykładnią standardu z art. 6 ust. 1 EKPC (szerzej w tym zakresie np. postanowienia SN: z dnia 16 września 2021 r., I KZ 29/21; z dnia 22 marca 2022 r., I KZP 13/21; zob. także postanowienie SN z dnia 15 września 2022 r., I KO 75/21), a to skutkuje przyjęciem, że orzekanie sędziego Sądu Najwyższego powołanego do Sądu Najwyższego w wadliwej procedurze, wiąże się z istotnym i bardzo prawdopodobnym naruszeniem prawa strony do rozpoznania sprawy przez bezstronny i niezależny sąd ustanowiony ustawą w rozumieniu art. 6 ust. 1 EKPC, ale także standardu konstytucyjnego (art. 45 ust. 1 Konstytucji RP). Stwierdzenie to jest tym bardziej uprawnione, gdy dostrzeże się, że EKPC w kolejnych swoich orzeczeniach przeciwko Polsce do takich samych wniosków doszedł na gruncie orzekania w Sądzie Najwyższym przez sędziów wadliwie powołanych do Izby Kontroli i Spraw Publicznych oraz Izby Cywilnej (wyroki ETPC w sprawie Dolińska-Ficek oraz Ozimek, a także Advance Pharma sp. z o.o.). Z tych powodów kierując się koniecznością zapewnienia stronie prawa do bezstronnego i niezależnego sądu ustanowionego ustawą (art. 6 ust. 1 EKPC), a także mając na uwadze konieczność wyeliminowania skutków w postaci ewentualnego żądania wznowienia postępowania na podstawie art. 540 § 3 k.p.k. oraz w celu ochrony Skarbu Państwa przed odpowiedzialnością odszkodowawczą, należało wyłączyć od rozpoznania przedmiotowej sprawy sędziego SN Pawła Kołodziejskiego (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 25 sierpnia 2022 r., II PUB 2/22, z dnia 6 września 2022 r., II KK 44/21 i z dnia 3 października 2023 r., III KK 430/22 – KRI 279).

Mając powyższe, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

[PGW]

[ms]

